

opusdei.org

Missatge de Benet XVI per a la Jornada Mundial de les Comunicacions Socials 2012

Benet XVI amb motiu de la festivitat de sant Francesc de Sales, patró dels periodistes, ens diu: “El silenci és part integrant de la comunicació i sense ell no hi ha paraules amb densitat de contingut”.

07/02/2012

MISSATGE DE BENET XVI PER A LA JORNADA MUNDIAL DE LES COMUNICACIONS SOCIALS 2012

"Silenci i Paraula: camí d'evangelització"

Estimats germans i germanes,

En apropar-se la Jornada Mundial de les Comunicacions Socials de 2012, desitjo compartir amb vosaltres algunes reflexions sobre un aspecte del procés humà de la comunicació que, tot i sent molt clar, de vegades s'oblida i avui és especialment important recordar. Es tracta de la relació entre el silenci i la paraula: dos moments de la comunicació que han d'equilibrar-se, alternar-se i integrar-se per obtenir un diàleg autèntic i una proximitat profunda entre les persones. Quan paraula i silenci s'exclouen mútuament, la comunicació es deteriora, bé perquè provoca cert atordiment o bé, pel contrari, perquè crea un clima de

fredor; quan s'integren
recíprocament, però, la comunicació
adquireix valor i significat.

El silenci és part integrant de la
comunicació i sense ell no hi ha
paraules amb densitat de contingut.
En el silenci escoltem i ens coneixem
millor a nosaltres mateixos, neix i
s'aprofundeix el pensament,
comprenem amb més claredat allò
que volem dir o allò que esperem de
l'altre; escollim com expressar-nos.
Callant, hom permet parlar la
persona que tenim davant,
expressar-se ella mateixa; i a
nosaltres no romandre aferrats
només a les nostres paraules o idees,
sense una ponderació oportuna.
S'obre així un espai d'escolta
recíproca i es fa possible una relació
humana més plena. En el silenci, per
exemple, s'acullen els moments més
autèntics de la comunicació entre els
qui s'estimen: la gestualitat,
l'expressió del rostre, el cos com a

signes que manifesten la persona. En el silenci parlen l'alegria, les preocupacions, el sofriment, que precisament hi troben una forma d'expressió particularment intensa. Del silenci, per tant, brolla una comunicació més exigent encara, que evoca la sensibilitat i la capacitat d'escolta que sovint revela la mesura i la naturalesa de les relacions. Allà on els missatges i la informació són abundants, el silenci es fa essencial per a discernir el que és important d'allò que és inútil i superficial. Una reflexió profunda ens ajuda a descobrir la relació existent entre situacions que a primera vista semblen desconnectades entre si, a valorar i analitzar els missatges; això fa que es puguin compartir opinions sospesades i pertinents, originant un autèntic coneixement compartit. Per això, cal crear un ambient propici, gairebé una mena d'«ecosistema» que sàpiga equilibrar silenci, paraula, imatges i sons.

Gran part de la dinàmica actual de la comunicació està orientada per preguntes a la recerca de respostes. Els motors de cerca i les xarxes socials són el punt de partida en la comunicació per a moltes persones que cerquen consells, suggeriments, informacions i respostes. En els nostres dies, la xarxa s'està transformant cada vegada més en el lloc de les preguntes i de les respostes; més encara, sovint l'home contemporani és bombardejat per respostes a interrogants que mai no s'ha plantejat, o bé necessitats que no sent. El silenci és preciós per afavorir el discerniment necessari entre els nombrosos estímuls i respostes que rebem, per reconèixer i identificar les preguntes veritablement importants. Tanmateix, en el complex i variat món de la comunicació emergeix la preocupació de molts cap a les preguntes últimes de l'existència humana: qui sóc jo?, què puc saber?,

què he de fer?, què puc esperar? És important acollir les persones que es formulen aquestes preguntes, obrint la possibilitat d'un diàleg profund, fet de paraules, d'intercanvi, però també d'una invitació a la reflexió i al silenci que, de vegades, pot ser més eloqüent que una resposta precipitada i que permet a qui s'interroga entrar en el més recòndit de si mateix i obrir-se al camí de resposta que Déu ha escrit en el cor humà.

En realitat, aquest flux incessant de preguntes palesa la inquietud de l'ésser humà sempre a la recerca de veritats, petites o grans, que donin sentit i esperança a l'existència. L'home no pot quedar satisfet amb un senzill i tolerant intercanvi d'opinions escèptiques i d'experiències de vida: tots cerquem la veritat i compartim aquest profund anhel, sobretot en el nostre temps en què "quan s'intercanvien

informacions, les persones es comparteixen a si mateixes, la seva visió del món, les seves esperances, els seus ideals "(Missatge per la Jornada Mundial de les Comunicacions Socials de 2011)

Cal considerar amb interès els diversos llocs, aplicacions i xarxes socials que poden ajudar l'home d'avui a viure moments de reflexió i d'autèntica interrogació, però també a trobar espais de silenci, ocasions de pregària, meditació i de compartir la Paraula de Déu . En l'essencialitat de missatges breus, sovint no més extensos que un verset bíblic, es poden formular pensaments profunds, si cada un no descuida el conreu de la seva pròpia interioritat. No sorprèn que, en les diferents tradicions religioses, la solitud i el silenci siguin espais privilegiats per ajudar les persones a retrobar-se amb elles mateixes i amb la Veritat que dóna sentit a totes les coses. El

Déu de la revelació bíblica parla també sense paraules: "Com posa de manifest la creu de Crist, Déu parla per mitjà del seu silenci. El silenci de Déu, l'experiència de la llunyania de l'Omnipotent i Pare, és una etapa decisiva en el camí terrenal del Fill de Déu, Paraula encarnada... El silenci de Déu perllonga les seves paraules precedents. En aquests moments de foscor, parla en el misteri del seu silenci" (*Exhort. ap. Verbum Domini*, 21). En el silenci de la creu parla l'eloqüència de l'amor de Déu viscut fins el do suprem. Després de la mort de Crist, la terra roman en silenci i en el Dissabte Sant, quan "el Rei està dormint i el Déu fet home desperta als que dormien des de fa segles" (cf. Ofici de Lectures del Dissabte Sant), ressona la veu de Déu plena d'amor per la humanitat.

Si Déu parla a l'home també en el silenci, l'home igualment descobreix

en el silenci la possibilitat de parlar amb Déu i de Déu. "Necessitem el silenci que es transforma en contemplació, que ens fa entrar en el silenci de Déu i així ens permet arribar al punt on neix la Paraula, la Paraula redemptora" (Homilia durant la missa amb els membres de la Comissió Teològica Internacional, 6 d'octubre 2006). En parlar de la grandesa de Déu, el nostre llenguatge és sempre inadequat i així s'obre l'espai per a la contemplació silenciosa. D'aquesta contemplació neix amb tota la seva força interior la urgència de la missió, la necessitat imperiosa de "comunicar allò que hem vist i sentit", perquè tots estiguem en comunió amb Déu (cf. *1Jn* 1,3). La contemplació silenciosa ens submergeix a la font de l'Amor, que ens mena cap al nostre proïme, per sentir el seu dolor i oferir la llum de Crist, el seu Missatge de vida, el seu do d'amor total que salva.

En la contemplació silenciosa emergeix així mateix, encara més forta, aquella Paraula eterna per mitjà de la qual es va fer el món, i hom percep aquell disseny de salvació que Déu realitza a través de paraules i gestos en tota la història de la humanitat. Com recorda el Concili Vaticà II, la Revelació divina es porta a terme amb "fets i paraules intrínsecament connexos entre si, de manera que les obres realitzades per Déu en la història de la salvació manifesten i confirmen la doctrina i els fets significats per les paraules, i les paraules, per la seva banda, proclamen les obres i aclareixen el misteri contingut en elles"(Dei Verbum, 2). I aquest pla de salvació culmina en la persona de Jesús de Natzaret, mediador i plenitud de tota la Revelació. Ell ens va fer conèixer el veritable Rostre de Déu Pare i amb la seva Creu i Resurrecció ens va fer passar de l'esclavitud del pecat i de la mort a la llibertat dels fills de Déu. La

pregunta fonamental sobre el sentit de l'home troba en el Misteri de Crist la resposta capaç de donar pau a la inquietud del cor humà. És d'aquest Misteri d'on neix la missió de l'Església, i és aquest Misteri que impulsa els cristians a ser missatgers d'esperança i de salvació, testimonis d'aquell amor que promou la dignitat de l'home i que construeix la justícia i la pau.

Paraula i silenci. Aprendre a comunicar vol dir aprendre a escoltar, a contemplar, a més de parlar, i això és especialment important per als agents de l'evangelització: silenci i paraula són elements essencials i integrants de l'acció comunicativa de l'Església, per a un renovat anunci de Crist en el món contemporani. A Maria, que en el silenci "escolta i fa florir la Paraula" (Pregària per l'àgora dels joves italians a Loreto, 1-2 de setembre 2007), confio tota l'obra

d'evangelització que l'Església
realitza a través dels mitjans de
comunicació social.

Vaticà, 24 de gener 2012, festa de
Sant Francesc de Sales

Benedictus pp. XVI

pdf | document generat
automàticament des de [https://
opusdei.org/ca-ad/article/missatge-de-
benet-xvi-per-a-la-jornada-mundial-de-
les-comunicacions-socials-2012/](https://opusdei.org/ca-ad/article/missatge-de-benet-xvi-per-a-la-jornada-mundial-de-les-comunicacions-socials-2012/)
(11/04/2025)